

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Digitalisering og It
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. maj 2024
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Katrine Hjortnæs
Haugegaard
Sagsnr.: 2024-06306
Dok.: 3289920

Besvarelse af spørgsmål nr. 150 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 150 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Digitalisering og It har stillet til justitsministeren den 6. maj 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF).

Peter Hummelgaard

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 150 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It:

”Vil justitsministeren oplyse, om ministeren mener, at børn kan indgå en gyldig kontrakt med eksempelvis sociale medier?”

Svar:

1. På Justitsministeriets område regulerer aftaleloven og forbrugerftaleloven på et mere generelt plan parternes retstilling i aftaleforhold, mens værgemålsloven fastsætter generelle regler for mindreåriges retsstilling i økonomiske anliggender, medmindre andet er bestemt.

Afhængigt af de konkrete omstændigheder vil disse regler kunne være relevante, når det drejer sig om en mindreårigs indgåelse af en kontrakt med et socialt medie.

2. Aftaleloven regulerer generelt omstændighederne ved indgåelse af aftaler og andre retshandler på formuerettens område, herunder gyldigheden af aftalevilkår.

I dansk ret opereres med et princip om aftalefrihed. Aftalefriheden er dog ikke absolut, og en aftale kan således tilsidesættes, hvis aftalen er ugyldig, jf. lovens kapitel III om ugyldige viljeserklæringer. Det kan bl.a. være tilfældet, hvis aftalen er i strid med ufravigelig lovgivning, eller hvis aftalen er urimelig.

Herudover findes der regler om ugyldighed i anden lovgivning, herunder i værgemålsloven, jf. nærmere herom nedenfor.

Aftaleloven regulerer således ikke, hvem der aldersmæssigt har mulighed for at indgå aftaler.

Hvis en aftale er ugyldig, vil parterne ikke være forpligtet til at opfylde aftalen. Det indebærer bl.a., at ydelser, som allerede er erlagt, kan kræves tilbage. I tilfælde af en aftales ugyldighed kan der kræves erstatning for eventuelle udgifter afholdt i tillid til, at aftalen var gyldig, hvis erstatningsbetingelserne er opfyldt (negativ kontraktsinteresse).

Er aftalen en forbrugerftale, hvorved forstås en aftale, som en erhvervsdrivende indgår som led i sit erhverv, når den anden part (forbrugeren) hovedsageligt handler uden for sit erhverv, findes der i forbrugerftaleloven generelle bestemmelser om bl.a. den erhvervsdrivendes oplysningsforpligtelser, forbrugers fortrydelsesret og parternes generelle retsstilling i forbrugerftaleforhold. Loven regulerer ikke, hvem der gyldigt er i stand til at indgå en forbrugerftale eller øvrige regler om gyldighed.

3. Det fremgår af værgemålslovens § 1, stk. 1, at børn og unge under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, er mindreårige og dermed umyndige. Efter stk. 2 kan mindreårige ikke selv forpligte sig ved retshandler eller råde over deres formue, medmindre andet er bestemt. Efter stk. 3 handler værgerne, for så vidt ikke andet er særligt bestemt, på den mindreåriges vegne i økonomiske anliggender.

Det fremgår videre af værgemålslovens § 2, stk. 1, at for mindreårige er indehaveren af forældremyndigheden værge. Er der fælles forældremyndighed, er indehaverne begge værger. Hvis der er to værger for en mindreårig, handler de i forening på dennes vegne, jf. § 3, stk. 1.

Det fremgår af forarbejderne (lovforslag nr. L 191 af 8. marts 1995 som fremsat) til værgemålslovens kapitel 1, at kapitlet indeholder grundreglerne om værgemål for børn og unge under 18 år, dvs. om denne gruppes umyndighed i økonomisk henseende.

Værgemålslovens § 44, stk. 1, fastslår, at hvis en umyndig har indgået en aftale på egen hånd uden at være berettiget dertil, kan den anden part træde tilbage fra aftalen, medmindre den forinden er godkendt eller bindende opfyldt. Af stk. 2 fremgår det, at hvis parten var i ond tro, kan parten først træde tilbage, når fristen for indhentelse af godkendelse fra værger er udløbet.

Det følger af værgemålslovens § 45, stk. 1, at hvis aftalen er ugyldig, skal parterne tilbagelevere, hvad de har modtaget, eller, hvis dette ikke er muligt, erstatte dets værdi. Den umyndige skal dog kun yde erstatning i det omfang, det modtagne skønnes at være kommet denne til nytte. Stk. 2 fastslår, at hvis den umyndige har givet urigtige oplysninger om sin berettigelse til at indgå en aftale og derved forledt den anden part, kan det findes rimeligt, at den umyndige pålægges at erstatte det tab, som aftalen har medført.

Værgemålsloven tager i forhold til værgemål for børn og unge således navnlig sigte på mindreåriges umyndighed i økonomisk henseende. Loven tager umiddelbart ikke højde for manglende godkendelse fra værgerne til, at en mindreårig opretter en profil på et socialt medie. Konsekvensen af en ugyldig aftale efter loven er således, at parterne skal tilbagelevere, hvad de har modtaget eller erstatte dets værdi.

4. Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 151 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It.